GAZETA KRAKOWSKA

Nro 14.

Z KRAKOWA DNIA 18 LUTEGO 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

— Z Krakowa. —

W dalszym ciągu dwudziestego trzeciego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 8 Stycznia 1821 roku.

JW. Prezyduiący w Kommissyi Seymowo-Skarbowey Reprezentant Assessor Seymu Florkiewicz postępuiąc w dalszych uwagach nad rachunkami przedstawił, iż Kommissya Skarbowa zasiągnęła wiadomości od Officyalistów rachunkowości, iż wszystkie książki główne tak dochodu iako i rozchodu z ostatnim dniem roku etatowego zamykane i nowe książki na rok następny tworzone bywaią, Kommissya Skarbowa przeto zaproponowała, aby z końcem każdego roku etatowego był robiony Abszlus czyli zamknięcie wszystkich książek tak przychodów iak i rozchodów, a cokolwiek odnoszącego się tak do przychodu iak i rozchodu nastąpi, to niebyło łączonym z rachunkiem następnego roku, lecz do księgi tego roku do którego należało wpisywanym było, przez to bowiem rachunki roczne będące istotnie celem powołania Kommissyi Seymowo-Skarbowey z precyzyą załatwiane bydź będą mogły, nadto aby we wszystkich rachunkach dochodów i rozchodów, gdyby okazywała się większa ilość wydatku nad ilość Budżetem oznaczoną, przyczyna tak przewyżki iako i mnieyszey ilości z ułatwionym odwołaniem się do Akt umieszczoną była; nakoniec Kommissya Seymowo-Skarbowa co do tych pozycyi w których rachunki roku 18$\frac{19}{21}$ finalnie rozwiązane bydź niemogły przedstawiła sobie Prawodawczey, iż częścią na przychody pomienionego roku, iako i na zaległości, wpłynęło więcey nad wykaz złp. 98,661 zaś nad oznaczone Budżetem summy wydaną została summa 115,025 złp. niezności tego wystawienia uwaga, iż Rządzący Senat czynił wydatki z zaległości lat przeszłych, albowiem wszystkie zaległości wydatków odnoszą się do zaległości dochodów lat poprzednich, a Reprezentacye tychże lat oznaczyły pewne summy na wydatki, ograniczaiąc się Komm: Skarbowa na teraz na tem ogólnym postrzeżeniu, tem bardziey połączona rachunkowość z precyzyą o ilości iednorocznej stanowić niedozwala

gdy podług Artyk: X. Konstytucyi Reprezentacya Narodowa ma moc stanowienia Budżetu, a następnie nikt niemoże nad Budżet wydawać grosz publiczny, inaczey działałby przeciw konstytucyi, gdy nakoniec tylekrotne doświadczenie wskazuie potrzebę pilnowanie tey attrybucyi, tembardziey gdy przyszły stan Skarbu Rzeczypospolitey nie iest zaspokaiaiącym, mianowicie z względu niepewności dochodu solnego iak wieści się rozposzą, niemniey nie poprawiaiącego się handlu, przeto Kommissya Skarbowa zaproponowała, aby to zaszło zastrzeżenie, iż ktokolwiek by na przyszłość ważył się expensować grosz publiczny nad ilość prawem Budżetu oznaczoną, iako postępuiący przeciwko Art: X. Konstytucyi pod Sąd Seymowy ma bydź oddany.

JW. Reprezentant Lipczyński Członek Kommissyi Seymowo-Skarbowey żądał poparcia z strony Izby Prawodawczey niemożności czynienia przez Senat Rządzący wydatków nad Budżet, a wyrażaiąc powiększenie się Budżetu o 600,000 złp. znaydował, że to olbrzymie rośnienie po błonie maiątki Obywatelskie.

JW. Delegowany Senator Kucieński, powtórzył czytanie Art: 134 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne daiącego władzę Rządzącemu Senatowi czynienia nieuchronnych i nieprzewidzianych wydatków, czytał oraz z Statutu urządzaiącego rachunkowość Artykuły oznaczaiące możność i sposób czynienia i usprawiedliwiania podobnych wydatków. Co do proponowaney przez Kommissyą Skarbową uchwały, aby Rządzący Senat wydatków nad Budżet nieczynił, odczytał JW. Delegowany Senator Kucieński Reskrypt Kommissyi Organizacyiney o ile decyzye Izby Seymowey pod tytułem uchwał wydawane mogą mieć moc swoią obowiązuiącą, z którego oznaymił, iż granice Władzy Prawodawczey są dokładnie oznaczone Art: X. Konstytucyi i Statutem Zgromadzenia polityczne urządzaiącym, zkąd wypływa, iż decyzye Izby przechodzące te ustawy niemaią mocy obowiązuiącey.

JW. Reprezentant Mąkólski popieraiąc opinią Kommissyi Skarbowey, aby Senat nieczynił wydatków nad Budżet, wyrzucił tey zasadę, iż iuż iest w Budżecie Tytuł na wydatki nadbudżetowe.

JW. Delegowany Senator Kucieński, zwracał uwagę Izby Prawodawczey na szczególne wypadki wymagaiące nieprzewidzianych i nieuchronnych wydatków względnie których konieczność spiesznego zaradzenia niedozwala czekać na uchwałę Zgromadzenia Reprezentantów.

JW. Reprezentant Mąkólski odwołał się do wniesienia JW. Reprezentanta Siemońskiego, iż raczey należy dopuścić zwłokę w wydarzaiącey się potrzebie wydatku iak nadwerężać prawa wyłącznie Reprezentacyi Narodowey w stanowieniu wydatków Kraiu służące.

JW. Reprezentant Siemoński z powodu powołania przez JW. Delegowanego Senatora Kucieńskiego Reskryptu Kommissyi Organizacyiney, oznaczaiącego o ile uchwały Izby Prawodawczey są obowiązuiące z osnowy tego Reskryptu dowodził, iż uwagi Kommissyi Skarbowey na zasadzie Art: X. Konstytucyi i Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne opieraiąc się, z powstanego reskryptu Kommissyi Organizacyiney są obowiązuiące, i

obrona attrybucyi tych należy do Reprezentacyi, względnie którey na ten czas mógłby użyć Senat Rządzący prawa w uznaniu decyzyi za nieobowiązuiącą, gdyby się Reprezentacya wdawała w przedmioty administracyine, ale gdy z Art: X. Konstytucyi Kommissya Skarbowa robi uwagę nieczynienia wydatków nad Budżet, decyzya maiąc zasadę na Konstytucyi zaręcza skutek i moc obowiązuiącą.

JW. Marszałek oznaymił, że Senat nie przywłaszcza sobie prawa Budżetu i zna w tym attrybucyą Izby Prawodawczey, lecz konieczność nieuchronnego wydatku niedozwala czekać czasu w którym zebrane Zgromadzenie Reprezentantów okoliczność tę rozpoznać i zadecydować by mogło.

JW. Reprezentant Nowicki, popieraiąc opinią Kommissyi Skarbowey w niemożności czynienia przez Rządzący Senat wydatków nad Budżet, wyrażał obawę zmnieyszenia się dochodów stałych z Dóbr Narodowych z powodu, iż Włościanie usamowolnieni, zostaiąc przeciążonemi niebędą mogli płacić czynszu podług anszlagów.

JW. Reprezentant Mąkólski, żądał przeto decyzyi Izby Prawodawczey czy przyimuie Opiniią Kommissyi Skarbowey w niemożności czynienia przez Senat wydatków nad Budżet.

JW. Reprezentant Lipczyński, żądał dołożenia, że się Reprezentacya zastanawiała nad wypadkami w ścisłym znaczeniu grożącemi w zwłoce niebezpieczeństwem i w tym zostawia wolność dla Senatu.

JW. Reprezentant Siemoński, mówił o potrzebie ograniczenia tych wypadków.

JW. Reprezentant Mąkólski utrzymywał podobne wydatki za mogące się regulować iedynie do wypadków niemogących bydź z corocznego zastanowienia nad wydatkami przewidzianemi, wyłączaiąc wypadki których odłożenie do corocznie odbywaiącego się Seymu nastąpić może.

JW. Reprezentant Soczyński, z artyk: 56 Statutu urządzaiącego rachunkowość wywodził, iż Senat w zarządzie grosza publicznego uleg. Sądowi Narodu, a tak nie może czynić wydatków nad Budżet, który stanowi zasadę postępowania w wydatkach.

JW. Delegowany Senator Kucieński, czytał przeto osnowę powołanego art. 56 Statutu urządzaiącego rachunkowość, podług którego Senatowi tylko iako Stróżowi Naywyższemu wszelkiey własności publiczney służy moc wyrzec, iż rachunek iest sprawdzony, a Senat podlega Sądowi Narodu, który przez swoich Reprezentantów obiawia wyrok czy zarząd groszem publicznym w ogólności był dobrze lub źle sprawowany? zkąd wynika że do szczegułów rachunków niestusuie się.

JW. Reprezentant Lipczyński utrzymywał, że statut rachunkowości nieobowiązuie Izby Prawodawczey, bo zależąc w odmianie swey do Senatu oddawałby Izbę pod dowolność Senatu.

JW. Delegowany Senator Kucieński wnosił, iż Statut Urządzaiący rachunkowość przez Kommissyą Organizacyiną postanowiony i przez Senat nieodwołany iest obowiązuiący.

JW. Reprezentant Siemoński Konstytucyą i Reskrypt Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi Króla Polskiego Wspaniałego Protektora tey Rzeczypospolitey uważał za naymocnieysze prawo a-

)2(

ręczaiąc wyłączne attrybucye Izby *Prawodawczey* w stanowieniu Budżetu.

JW. Reprezentant Mąkólski obiaśniał iż uwagi Kommissyi Skarbowey nad rachunkami są ogólnemi w myśl powołanego Statutu.

JW. Marszałek oznaymił, iż gdy Senat Rządzący nieodbiega od uwag w wszelkich przedmiotach Administracyi publiczney, przeto i uwagi Kommissyi nad rachunkami przesłane zostaną Rządzącemu Senatowi do użycia i zastósowania się.

(*Dalszy ciąg w następnym Numerze*)

Leon Chwaliboguwski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 10 *Lutego.*

Dnia wczorayszego obchodzona była w tey stolicy rocznica Urodzin N. Wielkiego Xiążęcia Michała Pawłowicza, przez powinszowania i solenne nabożeństwa, odprawiane w Kościele Metropolitalnym S. Jana i w Kaplicy Zamkowey.

Zasłużony w swoiey oyczyznie miłośnik kunsztów i światły Xiąże Adam Czartoryski, Rossyyski i Polski Senator, zakupił sławny xięgozbiór zmarłego uczonego Hrabiego Czackiego w Porycku za 15,000 dukatów. Między wielu innemi rzadkiemi dziełami zawiera dla dzieiów i litteratury Polskiey skarb nieoceniony, to iest: wszystkie rękopisma prywatnego xięgozbioru Króla Stanisława. Połączony ten xięgozbiór z Puławskim, będzie iednym z nayrzadszych i nayliczniejszych prywatnych zbiorów w Europie.

Czytamy w iednem z naynowszych dzieł Polskich artykuł, z którego, iako zbliska nas zaymuiącego, umieszczamy następuiący wyiątek: "Piękne zabytki Greckiey budowy ściśle należy naśladować; one zawsze swoią zachowuią nowość, bo są pięknemi. Toż samo uczynił Hrabia Edward Raczyński w dobrach swoich Rogalinie, przyległych Poznaniowi. Kościół, którego wystawieniem sam zatrudnił się, iest wiernem naśladowaniem świątyni w Nismes, znaney pod nazwiskiem *Maison Carée*; z tey przyczyny także zostanie nayp ięknieyszym w całey Polsce kościołem.

Z Paryża d. 31 *Stycznia.*

Dnia 27 b. m. o godzinie w pół do piątey popołudniu, podczas gdy Król w swoim gabinecie pracował, słyszeć się dał w pałacu Tuilleries niedaleko appartamentów J. K. Mci huk podobny do wystrzału z działa. Kraty pałacu zostały zaraz pozamykane, woysko stanęło pod bronią i przystąpiono do ścisłego dochodzenia, z którego pokazało się w krótce, iż pod gabinetem J. K. Mci i pokoiami Xiężny Angouleme pod wschodami w komorce na drzewo wysadzona na powietrze została barylka prochu żelaznemi obręczami obita. Wstrząśnienie tak było wielkie, iż popękało kilka drzwi i okien, a huk słyszany był aż na moście Ludwika XVI. Szczęściem zamach ten, który przypisuią złości lub kary godney zemście nie zrządził przecież żadney więcey szkody, nikogo nie zabił, ani skaleczył, chociaż po tych wschodach często przechodzą ludzie. Nakazane iest nayściśleysze śledzenie iego sprawcy. J. K. Mość zachował przytem zdarzeniu naywiększą przytomność, starał się uspokoić wierne swoie sługi, i rzekł do nich:

„idzcie uspokoić moią synowicę i powiedzcie iey że nie stało się nic strasznego. „

Ministrowie donieśli zaraz o tem zdarzeniu obu izbom, które powyznaczały kommissyie do ułożenia adressów do Monarchy.

We czwartek o godzinie 10 w wieczór, gdy J. Królewicowska Mość Xiąże Angouleme powracaiąc z Compiegne wieżdżał z ulicy Richelieu na ulicę Honoryusza, zapaliła się niedaleko iego powozu proc em napełniona piłka. Szczęściem Xiąże przeiechał bez żadnego uszkodzenia. Huk tak zaś był wielki, i ludzie z domów powybiegali, dla dowiedzenia się zkąd pochodził. Dotąd nie docieczono zkąd ten ładunek był wyrzucony. Onegday o godz: w pół do 10 wieczorney wyskoczył znowu na powietrze w tem że mieyscu taki, iak poprzedzaiący ładunek; w pół godziny potem tegoż wieczora wyskoczył drugi większy ieszcze w ulicy St. Thomas de Louvre, a o godzinie 11 trzeci przed bramą S. Honoryusza; wszystkie iednak nie zrządziły żadney szkody.

Od d. 28 odbiera Król codziennie powinszowania od znaczney liczby wysokiego stopnia osób, że szczęśliwie uniknął ukucwanego zamachu. Zresztą pracuie iak dawniey nad sprawami rządowemi.

P. Boutard podał do izby Deputowanych prośbę, aby dla Xięcia Bordeaux utworzona została straż honorowa, do którey każdy departament dostawić ma iednego lub dwóch jezdzców i kosztem swoim utrzymywać. Kommissyia izby do próśb wniosła przystąpienie względem tey prośby na mocy 14 artykułu konstytucyi do porządku dziennego. Oparł się temu P. Marcellus i żądał aby „nie odrzucać prośby względem straży dla Xcia Bordeaux," ale wziąść ią pod rozwagę, zwłaszcza w teraźnieyszey chwili, kiedy czynione są zamachy na rodzinę Królewską. Wielu członków zbiiało iego żądanie, iako sprzeciwiaiące się konstytucyi i wymagaiące nowey ofiary od departamentów. Nakoniec cofnął P. Marcellus swóy wniosek, przestaiąc na wierności gwardyi Królewskiey. — P. Perrier żalił się, ż nie wygotowany ieszcze iest adres do Króla z powodu ostatniego zdarzenia, ni wyznaczona iest wielka deputacyia, która go ma zanieść. Kommissyia do ułożenia tego adressu wyznaczona tłumaczyła się, iż należy wprzód porozumieć się względem adressu z Ministrami, a względem deputacyi otrzymać od Króla pozwolenie.

Znany Doktor Lewis Goldsmidth (żyd,) który Angielski dziennik Argus wydawał, kazał teraz wydrukować instrukcyie, które mu w roku 1803 Bonaparte do taynego poselstwa udzielił. Dołączona do nich iest lista i dokładny opis osób, do których się tayny ten ajent miał zbliżyć. Oprócz pół milliona franków dano mu przy wyieździe kredytowe listy do znakomitych zagranicą" bankierów, 6 złotych tabakier dyiamentami wysadzanych z oznaczeniem dla kogo, bonbonierkę z brylantami, naszyynik i girandole dla Damy, którą mu wymienić poźniey miano. Głownym celem poselstwa iego bydź miało wybadać tayne skłonności gabinetów, ponieważ pierwszy Konsul pragnął wniyść w ścisłe związki z którem bądź z wielkich Mocarstw, bez wzbudzenia iednak w innych zazdrości

Pochlebiać miał każdemu nowym podziałem kraiów, utracone prowincyie za mało znaczące, a nabydź się maiące za ważne wystawiać. Prussom przyrzec miał Hollandyią, Austryi Szląsk, Rossyi Turcyią, a Anglii, ieżeliby zechciała weyść w układy, Anzeatyckie miasta i Holsztein dla za okrąglenia Hanoweru. Głowną rzeczą było dla utwierdzenia władzy pierwszego Konsula zrzeczenie się przez Pretendenta prawa do korony Francuskiey; uczyniono temu Pretendentowi (Ludwikowi XVIII.) wielkie wynagrodzenie; miał bowiem otrzymać Królestwo Polskie w całey obszerności iak było przed ostatnim podziałem. Wiadomo atoli światu, iak Ludwik XVIII. odpowiedział na tę propozycyię tyrana z Warszawy. — Nie powiodły się nigdzie zlecenia P. Goldsmith: w Berlinie maiąc do stołu u iednego z Ministrów siadać, zapowiedziano mu z wyższego rozkazu, aby w dwóch godzinach miasto opuścił, a tym dodatkiem: "iż gdyby iaki człowiek tak we Francyi postępował, iak on tu zaczął, pierwszy Konsul kazałby go natychmiast rozstrzelać.

Z Londynu d. 30 Stycznia.

Dnia 26 izba niższa była nadzwyczay liczna, bo znaydowało się 576 członków obecnych. Lord Hamilton wniosł, aby izba oświadczyła rozkaz Rady wymazania Królowey z modłów kościelnych iako źle doradzony i nieprzyzwoity. Zasadzał on swóy wniosek, że ustawa nie nadaie Monarsze prawa zmieniania formuły modłów publicznych, ale tylko stosownie do czasu odmianę imion. Jeżeli Ministrowie zasadzaiąc się na uchwale Parów, wymazali Królową z modłów, postąpili bezprawnie, i w oskarżeniu Krolowey więcey zrządzili złego, niżeli który z reformatorów. — P. Robinson odpowiedział na to: że byłoby nieprzyzwoitością umieszczenie Królowey w modłach kościelnych, gdy się z nią oto układano i mogła się tego wyrzec, i na owczas niebyliby Ministrowie, użyli maiących przeciw niey w ręku dowodów. Delikatny wniosek zacnego Lorda dąży więcey do wzburzenia ludu, a niżeli uspokojenia go. Radził przeto, aby izba zawiesiła swoie posiedzenie. — Doktor Hodson twierdził, iż Król ma taką samą moc nad kościołem Angielskim, iaką miał Papież przed reformą. — Jeneralny Instygator utrzymywał, że Królowa nie iest prawa swoiego bycia w modłach kościelnych wspomnianą pozbawioną, ponieważ obięta iest przez rodzinę Królewską do którey należy. O wymazaniu zaś Królowey z modłów przytoczył dawnieysze przykłady za Jerzego I i IIgo. — Jeneralny Adwokat tak ostro mówił przeciw stronie oppozycyyney, iż nawet Mowca napomniał go do porządku. — Lord Castlereagh odwoływał się, że Ministrowie nie działali z pośpiechem, ale z wielkim zastanowieniem. Gdyby byli winnemi, nietylko izba wyższa, ale i niższa uchwalaiące w dniu 6 Lipca adressy do Króla, byłyby ich oskarżyły. Umieszczenie iakowego imienia w modłach kościelnych zależy od Króla i iest domowem iego prawem, które niemoże bydź ścieśnionem. Gdyby Królowa uzyskała ten zaszczyt, tedy niemożnaby iey także koronacyi odmówić. Znosi ona się z stronnictwem, które nader niebezpieczne

ma zamiary względem Kościoła i kraju. — P. Brougham mówił: że lud uymował się tylko za Królową, ponieważ widział ią uciśnioną; ale ieżeli Ministrowie chcą, żeby o niey zapomniał, niechay tylko zaprzestaną ią prześladować. Żądał nakoniec dopełnienia przyrzeczenia Hr. Liwerpoola: iż Królowa Angielska, skoro nie iest wyrokiem uchylona, powinna bydź do wszystkich swoich praw przywróconą, inaczey niebyłoby w Anglii sprawiedliwości. — Spory z tego powodu trwały z naywiększą żywością przez całą noc, aż nakoniec około godziny 7 grana przystąpiono do głosowania. Wniosek Lorda Hamilton został większością 310 głosów przeciw 209 zawieszony, a izba odroczyła swoie posiedzenie do 31 Stycznia. Przed głosowaniem oddaliło się piędziesiąt kilku członków.

Na posłuchaniu przeszłego piątku przyiął Król pierwszy adres od miasta Dublina, który mu Prezydent wraz z kluczami od miasta i mieczem złożył. Ostatnie zwrócił Król i zapewnił, że w krótce odwiedzi Irlandyią.

Dawna Austryiacka pożyczka, wynosi wraz z niespłaconą dotąd prowizyią 9,914,517 funtów szterlingów, za którą nasz Rząd ręczył. Ma on wprawdzie na 61½ mill. Złr. hypotekę, ale tę dług teraz przenosi.

Admirał Campbel i dowódca portu Portsmut zastrzelił się w 50 roku życia.

List z wyspy S. Tomasza pod dniem 27 Grudnia, zawiera następuiące wiadomości:

Po przeszło trzecioletniey krwawey woynie zawarty nakoniec został dnia 23 Listopada w Truxillo rozeym na wodzie i lądzie między Rządami Hiszpańskim i Kolombiyskim. Jest on tymczasowo na 6 miesięcy z 40to dniowym wypowiedzeniem zawarty, i każda strona zostaie w posiadłości dotychczasowych swoich stanowisk, tak, iż Hiszpanie pozostaną przy posiadłości Karakas, Laguira, Porto-Cabello, Caro, i t. d. Przy kim zaś prowincyia Santa Fe zostaie, niewiadomo ieszcze, ponieważ, iak słychać, woyska Królewskie miały z niey republikanckie wyprzeć. Związek pomiędzy obiema kraiami iest otwarty. Dla uchylenia okropnych ohydy, z iaką dotąd przez obie strony prowadzona była woyna, zawartą została dnia 26 Listopada ugoda względem porządku prowadzenia woyny, mocą którey na przyszłość prowadzoną będzie podług zwyczaiu polerownych ludzi. Brańcy nie będą zatem zabiianemi, chociażby nawet wprzód w szeregach zwycięzcy walczyli, ale uważanemi iako jeńcy, ranieni leczeni i potem wypuszczanemi, zabici pochowanemi lub spalonemi. Mieszkańcy miéysc, które nawzaiem będą zaymowane, używać maią wolności i bezpieczeństwa iakiekolwiek bydź będą ich polityczne mniemania i czyny. — Dnia 27. Prezydent Bolivar odwiedził w towarzystwie kilku tylko swoich officerów Jenerała Morillo w główney iego kwaterze Carache. Oba Wodzowie uściskali się po przyiacielsku i ubolewali nad przelaniem tak wiele niewinney krwi podczas tey woyny. Oba zanieśli potem wielki kamień na środek rynku, gdzie ma bydź wystawiony pomnik na uwiecznienie pamiątki ich widzenia się. Cały dzień zeszedł na zabawach, a podczas obiadu tak oba Wodzowie byli wesołemi, iż na stół wyleźli i zdrowie obu woysk walecznych

spełnili. W nocy spali oba w iednym pokoiu. — Morillo wydał iuż około 40 poymanym officerom pozwolenie odwiedzenia swoich rodzin. — Gdy Bolivar wspomniany iest w umowie iako Prezydent Rzpltey Kolumbiyskiey, przeto poczytuią to za tymczasowe iey uznanie. Tymczasem obie strony wyznaczyły deputowanych, którzy wraz z Jenerałem Morillo udadzą się do Hiszpanii dla dalszych z Rządem układów. — Zaraz po zawarciu rozeymu przybyło do Porto-Cabello 5 zbroynych i 5 przewozowych statków, z ammunicyią, pół milliionem piastrow i dwiema kommissarzami od Stanów Hiszpańskich do zawarcia pokoiu.

Jenerał Boliwar urodził się w r. 1785 w Karakas, wychował się w Hiszpanii, bawił długo we Włoszech i we Francyi. W r. 1814 obiął naczelne dowodztwo nad patryiotycznemi woyskami w południowey Ameryce. Jenerał Morillo wsławił się w woynie przeciw Francuzom i na wiosnę r. 1815 posłany został z 10,000 woyska do południowey Ameryki.

Z Madrytu d. 18 *Stycznia.*

Król mianował wielu znanych z patryotyzmu Jenerałów kapitanami prowincyy, ażeby położyć koniec zachodzącem tam zaburzeniom.

Zapewniaią, iż Król wydał rozkaz, ażeby wszyscy deputowani do Stanów około 20 Lutego staneli w Madrycie, dla poczynienia przygotowań do otworzenia nowych posiedzeń d. 1 Marca. Na mieysce wyszłych obierani są nowi.

Pan Hunsque, wydawca dziennika Ustawa, skazany został na 4roletnią galerową karę do Ceuty w Afryce.

Z poymanych w Burgos za spisek przeciw konstytucyi skazano 4 na śmierć, to iest Prałata Bario, prezesa junty Apostolskiey, Xiędza Saiz i dwoch kapitanów, a 4 na ośmioletnią galerową karę. Pomiędzy 22 poymanemi pod Orensee powstańcami, których do Korunny zaprowadzono, znayduie się 9 Xięży i 9 chłopów.

Pierwszy termin zaciągnioney przed 8 miesiącami 40 mill. realów pożyczki, spłacany teraz iest, co ma pomyślny wpływ na nasze papiery.

Xże Medina-Celi przyiął urząd Kommissarza policyi przy tuteyszey municypalności i bez dalszego oporu wykonał przysięgę.

Zapowiedziany tu iest przez Francuza Bouquet Descha nps nowy dziennik pod tytułem: "Europeyczyk.,, Redaktor maiąc związki z wielu uczonemi, statystami i t. d. w wielu stolicach Europy, obiecuie nader ciekawe artykuły w nim umieszczać.

Z Lizbony d. 10 *Stycznia.*

Otworzenie posiedzeń Stanów, które miało dnia 6 b. m. nastąpić, musiało się odwlec, ponieważ dla niepogody wielu deputowanych ziechać na czas nie mogli. Na przełożenie deputowanych, iż nie przystoi, aby podczas zgromadzenia Stanów znaydowało się tak wiele woyska w stolicy oddaliła Junta przybyłe tu w Sierpniu i w Wrześniu do dawnych ich stanowisk.

DODATEK
DO N^ro 14.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 LUTEGO 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Szkoła Malarska przy Uniwersytecie Jagiellońskim Krakowskim.

Zadowolniona szczególnieyszą dobrocią, którą iey wyświadczył JPan Franke zwany powszechnie "Herkulesem północnym„ przez wystawienie rozlicznych położeń czyli pozycyi okazuiących piękną i silną członków budowę, tudzież zwinność ich i układność zadziwiaiącą, przyłącza się do zdania w wielu miastach i akademiach Europeyskich zgodnie przyiętego, że w tym rzadkim, nigdy niewidzaney mocy przykładzie pewna łatwość poruszenia z przyiemną wszystkich części proporcyią, i z ślachetnem muszkułów łączy się wykształceniem, które Widzowi zadumienie, Anatomikowi naywiększą interessowność, i Artystom pięknych sztuk wielkie korzyści, i pociechę sprawiły, co dało powód WW. Proffessorom Szkoły Malarskiey tuteyszey, Brodowskiemu i Riedlingczowi, że JPana Franke w rozmaitych pozycyiach Herkulesa greckiego malowali, i na wzór robili, oraz uczniom swoim w tymże przedmiocie potrzebne swoie dali uwagi, i nauki. — Szkoła Malarska uczucia te swoie i wdzięczność dla JPana Franke przedsiębierze drukiem Publiczności ogłosić.

W Krakowie dnia 10 Lutego 1821.

Hermam Schugt
Dziekan Wydziału Literatury jako Prezyduiący.

Z Wiednia d. 8 Lutego.

Podług ostatnich donieseń z Laybach Xiąże de Gallo, Minister spraw zagranicznych Neapolu, który zatrzymał się w Gorycyi, powołany został dnia 28 Stycznia przez wysłanego do niego gońca od swoiego Monarchy do Laybach. Przybył tam dnia 30 rano i udał się zaraz do Króla. Tegoż wieczora znaydował się na ogólney naradzie obecnych tam Pełnomocników Europeyskich i Włoskich Dworów. Dnia 31 udał się na powrót do Neapolu. Tegoż dnia pobiegło do tego miasta ieden Neapolitański i kilku innych gońców. Wnoszą zatem ztąd, że narady Kongressu ukończone już zostały.

Gazeta Laybachska pod dniem 2 Lutego zawiera co następuie: Dnia 30 z

m. C. K. pułk piechoty Nassau, który dotąd składał część tuteyszey osady, opuścił nasze miasto i udał się do Włoch. Na iego mieysce weszły tu bataliion granicy Śluiner i oddział C. K. pułku piechoty Beaulieu. Gdy te woyska na placu kapucynów stanęły, udał się tam N. nasz Cesarz z Xciem Franciszkiem Modeny po godzinie 12, dla odbycia z niemi obrotów. W krótce za nim przyiechał N. Cesarz Alexander w mundurze Austryiackiego swoiego pułku. Za obiema Cesarzami przyiechała N. Cesarzowa z N. Królem Neapolitańtkim w otwartym powozie, i zebrało się mnostwo ludu, dla przypatrzenia się zbliska Wysokiem Monarchom. W wieczór raczyli NN. Cesarstwo nasi, w towarzystwie N. Cesarza Alexandra, N. Króla Neapolitańskiego i Xcia Modeny, obecnością swoią teatr tututeyszy zaszczycić, gdzie wprzód poczynione były potrzebne urządzenia. Wysocy Goście przyiętemi zostali od liczney publiczności przy odgłosie kotłów i trąb radosnemi okrzykami. Dana była opera Cerulik Sewilski przez Rossiniego. Po skończonem widowisku pożegnała publiczność Wysokich Monarchów kilkokrotnym okrzykiem: niech żyią! na co widocznem znakiem swoiego zadowolnienia odpowiedzieli.,,

Z Neapolu d. 16 Stycznia.

Przybyły tu od Xcia Cariati z Paryża goniec przywiózł wiadomość, że Król powołał do siebie do Laybach Xcia Cimitile z Londynu i Margr. Brancia z Paryża. Xże Rejent mianował zatem sprawuiącym interessa we Francyi Kawalera Angelis, a do Londynu wyszle inną osobę.

Minister sprawiedliwości doniósł parlamentowi, iż obrani od prowincyi Palermo 4 deputowani złożyli to powolanie. P. Arcovite mniemał, iż należy Palermo z powodu, że nadużywa umiarkowania Rządu i całą Sycyliią w poruszeniu utrzymuie, oddać pod rząd woyskowy. Parlament postanowił tylko, iż ma bydź ułożona ustawa, zabraniaiąca deputowanym składać swoie urzędowanie.

Xże Rejent zezwolił na utworzenie na czas woyny korpusu ochotników konnych.

Dziennik Niepodległy mówiąc o przysłanych z zagranicy planach działania, pomiędzy któremi znaydować się ma ieden od naczelnika głównego sztabu Xcia Wellingtona, dodaie: "Prawdziwy plan obrony ułożyli sami obywatele, skoro postanowili bydź wolnemi; a ten zasadza się na zgodzie i przekonaniu, że woyska wyginąć mogą, ale ludy nigdy. Podług tego planu za każdym krokiem znaleść będzie można cały naród pod bronią. Miasta Włoskie okazuią, co odważny odpór dokazać może. Florencyia trzymała się w 1530 roku 10 miesięcy przeciw Niemieckiemu woysku (za Karola 5go) przy którem nawet znaydowała się część obywateli tego miasta; Genua w roku 1746 znalazła w swey rozpaczy sposób zniszczenia Niemieckiego woyska, które ią opanowało, pod pozorem odciągnienia do Francyi. Gdy te miasta przy schyłku politycznego swoiego istnienia okazać mogły takie natężenia, czegoż nie dokaże 7mio miliionowy lud w pierwszym zapale swey wolności? Niechay w Laybach postanowią co chcą, my postanowiliśmy żyć wolno lub umrzeć, i t. d.,,

— Dnia 19. —

Wniosek w parlamencie zwrócenia Xciu

Rejentowi 15,000 dukatów za umeblowanie iego mięszkania, odesłano do kommissyi, a tymczasowo uchwalono 20,000 dukatów na rzeczone umeblowanie. Daley trudnił się parlament zaprzeczeniem przez Xcia Rejenta niektórych zmian w konstytucyi, nieposłuszeństwem deputowanych od Palermo, zaskarżeniem okolnika Kardynała Arcybiskupa i żądanem przyięciem do ſtuteyszych Szpitalów chorych z Francuzkiey eskadry przed naszem portem stoiącey.

Xże Rejent wyiechał d. 17 na polowanie do Mondragone; dziś w towarzystwie Jenerała Bagani obeyrzy warownie Gaety, a iutro tu powróci. — Na żądanie wielu officerów o uwolnienie od służby, odpowiedział Xże Rejent w dziennym rozkazie, iż podobne żądania przy rozpoczęciu woyny w wszystkich czasach i w wszystkich kraiach uważane są za nieprzyzwoite, a zatem na nie niezezwala.

Jenerał Pepe powrócił tu z obiazdu Abruzzo. — Jenerał Nunziante udał się d. 4 b. m. z Messyny do Palermo, dla zluzowania Jenerała Coletta w naczelnem dowództwie.

Z pożyczki od Guitarda nadeszły tu znowu znaczne kwoty; oddano ie bankowi dla spłacenia zaległych prowizyy. — Kupiecki Dom Hollenderski Metz i Jackson proponuie narodowi naszemu pożyczyć 12 mill. dukatów na 5 od 100 prowizyi i do spłacenia w 20 latach; lecz żąda w zastaw i spłacenia się Tavoliere w Apulii, która 3 mill. dochodu rocznego czyni i zapisanie w wielką Xięgę prowizyi. Parlament ieszcze nic względem tey propozycyi nie wyrzekł.

(Gazety Sztuttgartskie zawieraią prywatny list z Neapolu pod d. 12 Stycznia w treści następuiącey: "Od wyiazdu Króla na Kongres nie zaszło tu nic takiego coby zagranicę interessować mogło. Znudziło się wszystkim mówienie zawsze o woynie i pokoiu, i z spokoynością oczekuiemy przyszłości. Gwardyia narodowa urządzoną została z naywiększą skrzętnością i wszystkie iey członki są umundurowane i uzbroione. Panuie tu naywiększy porządek i nie słychać nawet o tylu kradzieżach i rozboiach, iak przed kilku tygodniami. W Sycylii maią ieszcze ciche zachodzić zaburzenia, iednak nic o tem urzędownie nie donoszą.,,)

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest: dnia 18 Lutego r. b. JP. Franke, nazwany północnym Herkulesem da po 7my raz wielkie Widowisko, które poprzedzi Opera w 1 akcie, z niemieckiego przez L. Dmuszewskiego, z muzyką Karola Kurpińskiego, pod nazwiskiem: *Łaska Jmperatora.*

Dziś także dana będzie 5ta *Reduta*, czyli: *Bal maskowy* w pałacu pod Krzysztoforami Nr. 358 na pierwszym piętrze.

W przyszły Wtorek, to iest: dnia 20 Lutego *na Benefis Jozefy Skibińskiey* dana będzie pierwsza reprezentacyia Wielkiey Czarodzieyskiey Opery w 4 aktach, przez A. Żółkowskiego, Artystę Dramatycznego Teatru Narodowego Warszawskiego napisaney, z muzyką powiększey części K. Kurpińskiego Kapelmaystra Dworu J. C. K. Mci, pod nazwiskiem: *Bogini Nudów*, czyli: *Podróż Jpsylona przez komin.*

Wyszło tu dziełko pod Tytułem: *Oratio de Civitatum & Patrumfamilias Subditos & Liberos Vaccinatione Servandi Officio. — Præfatio originem & progressus Vaccinationis hujus exponit. — Authore Jussen Sacerdote.* — Znayduie się u sukcessorów Mateckiego i po wszystkich Xięgarniach Exemplarz 10 złp. ieden.

DONIESIENIA

W dniu 19tym Lutego r. b. o godzinie 3 po południu przy ulicy Floryiańskiey pod L. 530 w Biórze Komornika podpisanego odbędzie się Licytacyia zatradowanych Ruchomości w drodze Exekucyi Sądowey iako to: dwóch Kołder i Watów naywyborniey haftowanych z tiulami do wyprawy dla iakiego domu znakomitego służących nowych. Chcący licytować raczą się w dniu terminu i mieyscu do Licytacyi wskazanym z gotowemi zgłosić pieniądzmi.

W Krakowie dnia 15 Lutego 1821 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd:

W dniu 20tym Lutego r. b. o godzinie 3 po południu przy ulicy Wiślney pod L. 266 odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey Licytacyia zatradowanych Ruchomości iako to: Stołów, Stołków, Krzeselek, Kuferków, Kanapy i różnych Sprzętów domowych. Chcący licytować, raczą się w dniu terminu i mieyscu powyższym do Licytacyi wskazanym z gotowemi zgłosić pieniądzmi.

W Krakowie dnia 12 Lutego 1821 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd:

W dniu 23cim Lutego r. b. 1821 o godzinie 3 po południu w Biorze Komornika Sądowego odbędzie się licytacyia zatradowanych ruchomości iako to: szabaśników mosiężnych, ceny i innych sprzętów domowych. Chcący licytować raczą się w dniu terminu i mieyscu do licytacyi wskazanym z gotowemi zgłosić pieniądzmi.

W Krakowie dnia 15 Lutego 1821 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd:

W dniu drugim Marca r. b. o godzinie 3ciey po południu w Krakowie na Przedmieściu Piasek pod L. 56 odbędzie się Licytacyia zatradowanych Ruchomości iako to: kotła miedzianego dużego do robienia piwa, niemniey kadzi, kihlsztoku i innych naczyń browarnianych, chcący takowe licytować raczy się w mieyscu terminu i dniu oznaczonym do licytacyi z gotowemi pieniądzmi zgłosić.

W Krakowie dnia 15 Lutego 1821 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd;

W Kancellaryi podpisanego Komornika przy ulicy Grodzkiey w domu pod L. 26 d. 20 b. m. i r. o godzinie 10 ranney odbędzie się sprzedarz przez licytacyą publiczną różnych ruchomości iako to: płaszczów, sordutów, zegarków i t. d. Chęć kupna maiący na oznaczony czas i mieysce z gotowemi pieniądzmi raczą się zgłosić.

W Krakowie dnia 17 Lutego 1821 roku.

Tomasz Jarzyński, Kom: Sąd:

Jest Kocz do sprzedania całkiem nowy, ze wszystkiemi rekwizytami do podróży, podług naymodnieyszey formy w Warszawie zrobiony; ktoby chciał ten Kocz widzieć i o cenie się dowiedzieć, niech się uda do Murgrabiego w Kamienicy na Sławkowskiey ulicy pod N. 442.

W Szlązku Austryiackim w Miasteczku Bilsko są do sprzedania około 12,000 sztuk drzewek Topoli Włoskiey "Populus dilata L. „ różnego wzrostu i równie różney ceny iak następuie:

1.	Drzewka	3 sążnie Wiedeńskiey miary wysokości sztuka				15	graycarów.
2.	ditto	2 1/2	—	—	—	12	—
3.	ditto	2	—	—	—	10	—
4.	ditto	1 1/2	—	—	—	8	—
5.	ditto	1	—	—	—	6	—

Niemniey iest na sprzedarz tamże Wierzba Babilońska "Salix Babilonia L. „ podług różnego wzrostu i wielkości od 10 graicarów do 1 ryńskiego wszystko w monecie konwencyonalney. Zakupuiący atoli drzewek sztuk 1000 zyska Rabattu 15 od 100.

Handel pod Firma Wentzel i Synowie w Krakowie przyymuie Kommissa do sprowadzania tychże drzewin pod warunkiem naysłuszniey umiarkowanym.